

## Betænkning

### over forslag til lov om stempelafgift.

(Afgivet af udvalget den 10. april 1969).

Udvalget har i 14 møder behandlet lovforslaget og har herunder haft samråd med finansministeren, der endvidere skriftligt har besvaret en række spørgsmål fra udvalget.

Der er dels i folketingsåret 1967-68 (2. samling), dels i indeværende folketingsår modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra Assuranceforeningen Skuld, (Gjensidig), Norge, Den danske Afdeling, Assurandør-Societetet, Danmarks Automobil-Forhandler-Forening, Danmarks Rederiforening, De danske Mergelselskaber, Den danske Dommerforening, De samvirkende danske Husmandsforeninger, De samvirkende danske Landboforeninger, Det danske Hedeselskab, Erhvervenes Fællesudvalg om Skattespørgsmål, Foreningen af Jernskibs- og Maskinbyggerier, Foreningen Danske Andelskasser, Fællesorganisationen af almennyttige danske Boligselskaber, Industrirådet, Politimesterforeningen i Danmark og statsanstalten for livsforsikring.

Finansministeren har stillet nedenstående ændringsforslag nr. 1-10, 12-19 og 21-22. Ændringsforslag nr. 1-9, 12-19 og 21-22 er tiltrådt af *udvalget*. Ændringsforslag nr. 10 er tiltrådt af et *flertal* (socialdemokratiets, det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget).

Spørgsmålet om en eventuel tilladelse for advokater og almennyttige boligselskaber til selv at stemple dokumenter har været drøftet i udvalget. Ministeren har gjort gældende, at det vil være betænkeligt at udvide adgangen til selvstempling på denne måde. Behøvet for en sådan tilladelse vil imidlertid blive mindre, hvis den maksimumsafgift for den generelle adgang til selvstempling, som skal fastsættes efter forslagens § 21, stk. 2,

og som i øjeblikket er 10 kr., forhøjes, og ministeren har givet tilsagn om, at grænsen vil blive lagt ved 75 kr. indtil videre. Ministeren har endvidere oplyst, at det vil være naturligt at fastsætte samme beløbsgrænse i de bestemmelser om tinglysningsdommernes adgang til at stemple efter fristens udløb, som skal udfærdiges med hjemmel i forslagens § 33, stk. 6.

I tilknytning til drøftelse af forslagens § 25 har ministeren oplyst, at det ikke med anvendelsen af ordet „kan“ i forslagens § 25, 1. pkt., er tilsigtet at stille stempelmyndighederne frit med hensyn til, om de af egen drift vil berigtige en konstateret fejl. Stempelmyndighederne må i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige grundsætninger være forpligtet til at berigtige eventuelle fejl, men hvis berigtigelsen vil blive til skade for parterne, skal den kun foretages, når de i § 25, 2. pkt., nævnte forhold er til stede.

Det er endvidere blevet drøftet, om ikke de anholdelsespligtige myndigheder i tilfælde, hvor der er stemplet med et for højt beløb, burde pålægges at gøre den afgiftspligtige opmærksom på retten til godtgørelse efter forslagens § 28. Ministeren har i den anledning oplyst, at det er tanken at fastsætte nærmere regler for, hvorledes de anholdelsespligtige myndigheder skal udføre de ved loven pålagte opgaver, og at det i disse forskrifter vil være naturligt at give de anholdelsespligtige myndigheder et sådant pålæg.

Herefter indstiller et *flertal* (socialdemokratiets, det konservative folkepartis, venstres og det radikale venstres medlemmer af udvalget) lovforslaget til *vedtagelse* med de af finansministeren foreslåede ændringer:

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlem af udvalget) ønsker genindført den tidligere lovfæstede afgiftsfrigtagelse for skøder og prioriteringsdokumenter i det almennyttige boligbyggeri og stiller ændringsforslag nr. 20.

Mindretallet ønsker endvidere lejekontrakter om bolig fritaget for stempelafgift og stiller ændringsforslag nr. 11.

Herefter indstiller dette mindretal loven til *vedtagelse* med de af ministeren stillede ændringsforslag nr. 1-9, 12-19 og 21-22 samt de af mindretallet stillede ændringsforslag under nr. 20 og nr. 11.

### Ændringsforslag.

Af *finansministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 3.

1) I nr. 1 og nr. 2 ændres ordet „riget“ til: „landet“.

(Vedtages denne ændring, foretages tilsvarende ændringer i § 4 (9 steder), § 31, stk. 1, § 34, stk. 1, og § 50, stk. 1).

Til § 12.

2) I 2. pkt. udgår ordet „veksler“.

Til § 15.

3) I *stk. 2*, nr. 1, tilføjes:  
„herunder afgift efter loven om omsætningsafgift af motorkøretøjer m. v., selv om sælgeren efter reglerne i lovens § 14, stk. 3, har overtaget afgiftsforpligtelsen.“

Til § 20.

4) I *stk. 3* udgår i 2. linje ordene „er oprettet uden for riget“, og i stedet indsættes: „ikke er oprettet her i landet“.

Til § 31.

5) I *stk. 2* affattes sidste punktum således:  
„Forsømmer han indsendelsen til stempelmyndigheden, og kan de afgiftspligtige, jfr. stk. 1, åbenbart ikke betale den skyldige afgift, eller er deres opholdssted ubekendt, bliver han medansvarlig for betalingen.“

*Stk. 3* udgår.

Til § 34.

6) I *stk. 1* og *stk. 2* ændres „1 pct.“ til: „8 promille“.

7) I *stk. 7* udgår ordene „uden for riget“, og i stedet indsættes: „i udlandet“.

Til § 39.

8) I *stk. 1* ændres „ $\frac{1}{2}$  pct.“ til: „4 promille“.

Til § 40.

9) I *stk. 1*, 2. pkt., tilføjes: „og påhviler alene den, der registreres som ejer.“

Til § 46.

Af *finansministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af Ømann):

10) *Stk. 1* affattes således:

„*Stk. 1*. Lejekontrakter om faste ejendomme, lejligheder eller værelser og om lokaler eller dele heraf stemples med 1 pct. af den højeste årlige leje. På samme måde stemples forpagtningskontrakter om faste ejendomme, lejekontrakter om pladser og lignende og om reklame- og skilteplads i og på fast ejendom. Er kontrakten indgået for et bestemt tidsrum kortere end 1 år, stemples den med 1 pct. af det samlede vederlag.“

*Stk. 2* udgår.

*Stk. 3, 4 og 5* bliver *stk. 2, 3 og 4*.

Af et *mindretal* (Ømann):

11) *Stk. 1* affattes således:

„*Stk. 1*. Lejekontrakter om faste ejendomme, lejligheder eller værelser, der udlejes udelukkende til beboelse, herunder til pensionater, alderdomshjem, sygehjem og lignende, er stempelfri.“

Til § 62.

Af *finansministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

12) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

„*Stk. 01*. Stempelfri er kautioner og garantier, der ydes af eksportkreditrådet i medfør af §§ 4-7 i lov om Danmarks Erhvervsfond, og garantier, der ydes af udenrigsministeren eller handelsministeren i medfør af §§ 8-9 i lov om teknisk samarbejde med udviklingslandene. Andre dokumenter, der oprettes i forbindelse med eksportkredit m. v., stemples efter lovens almindelige regler.“

13) Efter *stk. 1* indsættes som nyt stykke:

„*Stk. 02*. Dokumenter om lån mod håndpant i banker og sparekasser er stempelfri, når lånet optages til finansiering af bygge-

arbejder på fast ejendom. Finansministeren kan fastsætte nærmere regler om pengeinstitutternes pligt til at påse, at lånet anvendes til byggeudgifterne, og bestemme, at fritagelsen kun skal gælde, når byggearbejdet påregnes at ville medføre udgifter over en vis størrelse. Hvor omstændighederne taler derfor, kan finansministeren tillade, at fritagelsen også skal gælde lån hos vekselere eller i andelskasser."

14) I *stk. 2.* indføjes i 2. pkt. efter ordet „vekslerere“: „samt andelskasser“.

Til § 63.

15) I *stk. 1.* første og andet pkt., ændres „75 øre“ til: „1 kr.“.

Til § 70.

16) I *stk. 1.* 2. pkt., i slutningen udgår ordene „med en forhøjelse af stempelafgiften med 10 pct.“.

Til § 77.

17) *Stk. 1* affattes således:  
„*Stk. 1.* Dokumenter om udlæg af formuegoder i dødsboer og i fællesboer, der skiftes i ægtefællernes levende live, er stempelfri, når boet behandles af skifteret eller eksekutorer. Det samme gælder dokumenter om overdragelse af formuegoder til en lodtager i boet eller en legatar. Dokumenter, som modtageren af formuegodet udsteder til boet, lodtagere i boet eller legatarer til gennemførelse af udlægget eller overdragelsen, er stempelfri.“

Til § 79.

18) I *stk. 1.* indsættes efter nr. 1:  
„0. Dokumenter, der udstedes af stat eller kommune til gennemførelse af en i lovgivningen foreskrevet omlægning af opgavefordelingen mellem staten, amtskommunerne og primærkommunerne.“

Ny paragraf.

19) Som ny paragraf efter § 86 indsættes:  
„§ 01. Finansministeren kan fritage for stempelafgift af dokumenter, der oprettes i anledning af sammenslutninger af aktieselskaber eller andre selskaber eller foreninger, hvor ingen af deltagerne eller medlemmerne hæfter personligt for selskabets eller foreningens forpligtelser. Fritagelsen kan

også gives ved sammenslutninger af selskaber eller foreninger med vekslende medlemstal eller vekslende kapital, selv om medlemmerne hæfter personligt.“

Af et *mindretal* (Ømann):

Ny paragraf.

20) Som ny paragraf efter § 86 indsættes:  
„§ 02. Stempelfri er skøder og prioriteringsdokumenter i det almennyttige boligbyggeri.“

Af *finansministeren*, tiltrådt af *udvalget*:

Til § 89.

21) I *stk. 1* ændres „april“ til: „oktober“.

Til § 91.

22) *Stk. 2* udgår.

### Bemærkninger.

Til nr. 1, 4, 7 og 22.

Under hensyn til, at udtrykket „riget“ efter almindelig sprogbrug omfatter Færøerne og Grønland, har man anset det for mere hensigtsmæssigt at benytte ordet „landet“, der i den del af den øvrige lovgivning, der ikke gælder for Færøerne og Grønland, som regel anvendes i betydningen Danmark bortset fra Færøerne og Grønland. I overensstemmelse med dette princip har man anset bestemmelsen i forslagets § 91, stk. 2, for overflødig.

Til nr. 2.

Ændringsforslaget er en konsekvens af ændringsforslaget under nr. 15.

Til nr. 3.

Ifølge § 14, stk. 1, i loven om omsætningsafgift af motorkøretøjer m. v. skal registreringsafgiften udredes af den, i hvis navn køretøjet indregistreres, det vil sige af køberen. Denne afgift vil derfor efter bestemmelsen i stempellovforslagets § 15, stk. 2, nr. 1, ikke skulle medregnes ved opgørelsen af det stempelpligtige vederlag for en købekontrakt om et køretøj, hvor der skal svares omsætningsafgift i forbindelse med registreringen for køber. Efter omsætningsafgiftslovens § 14, stk. 3, kan forhandlere af køretøjer imidlertid få tilladelse til at „overtage afgiftsforpligtelsen“ således, at

der tilstås virksomheden kredit med afgiftserlæggelsen. Når der efter denne bestemmelse indrømmes kredit med afgiften, påhviler den *ikke* køberen. Afgiften skal derfor i disse tilfælde — såvel efter gældende praksis som efter forslaget § 15, stk. 2, nr. 1 — medregnes ved opgørelsen af det stempelpligtige vederlag for købekontrakten. Dette resultat er uheldigt under hensyn til, at det ved kontraktens oprettelse ofte ikke vidés, om forhandleren opnår kredit med afgiftserlæggelsen, eller om afgiften — fordi hans kreditmaksimum i forvejen er udnyttet — må berigtiges kontant ved registreringen.

Ændringsforslaget tilsigter at fjerne dette usikkerhedsmoment ved at fastslå, at registreringsafgiften — som jo efter omsætningsafgiftslovens hovedregel påhviler køberen — ikke i noget tilfælde skal medregnes ved opgørelsen af det stempelpligtige vederlag i en købekontrakt om et køretøj, hvor omsætningsafgift skal erlægges i forbindelse med salget.

#### Til nr. 5.

Man har anset det for betænkeligt, at den i stk. 2 nævnte (senere) modtager af et dokument, som jo ikke var part i retsforholdet ved dets stiftelse, skal kunne blive ansvarlig for stempelafgiften på lige fod med de oprindelige parter, såfremt han undlader at indsende dokumentet til stempelmyndigheden. Efter ændringsforslaget vil hans ansvar kun være subsidiært, således at krav først kan rejses mod ham, når det har vist sig, at parterne ikke kan betale afgiften eller ikke har kunnet findes.

#### Til nr. 6 og 8.

Under hensyn til den mærkbare fordyrelse, som de senere års fordobling af stempelafgiften har betydet for omkostningerne i forbindelse med omsætningen af faste ejendomme og skibe, har regeringen fundet det rimeligt for disse stempelafgifters vedkommende at blive stående ved den før fordoblingen gældende afgiftssats, dog forhøjet med den bortfaldne tinglysnings- og registreringsafgift.

Ændringerne vil antagelig betyde en forringelse med omkring 18 mill. kr. af det årlige afgiftsprovenu.

#### Til nr. 9.

Ændringsforslaget tilsigter at præcisere, at det ikke med forslaget § 40 er tilsigtet at ændre de gældende regler om, hvem der skal betale afgiften ved det nybyggede skibs optagelse i skibsregistret. Forslaget til § 40 går alene ud på at indarbejde den afgift i stempeloven, som efter den gældende lov om skibsregistreringsafgift skal svares ved skibets første endelige registrering, jfr. her ved forslaget § 89, stk. 2, nr. 3, hvorefter loven om skibsregistreringsafgifter ophæves.

Ændringsforslaget indebærer en undtagelse fra de almindelige regler i forslaget §§ 20 og 31 om, hvem der skal sørge for, at et dokument stemples, og hvem der hæfter for stempelafgiften.

#### Til nr. 10.

Man har ikke fundet tilstrækkelig anledning til at fastsætte en højere afgiftssats for erhvervslejemål end for beboelseslejemål. Et stempel på 1 pct. af den årlige leje (uafhængig af, om der er tillagt lejerens uopsigelig) er herefter fundet passende.

Ændringen skønnes ikke at ville medføre nogen mærkbar ændring af det samlede afgiftsprovenu.

#### Til nr. 11.

Ved ændringsforslaget fritages lejekontrakter om bolig for stempelafgift.

#### Til nr. 12.

Eksportkreditrådets kaution- og garanti-erklæringer er efter praksis ikke anset for stempelpligtige. Den tydeliggørelse af stempelreglerne, som er tilsigtet ved forslaget til en ny stempellov, har imidlertid medført, at denne fritagelsespraksis ikke vil kunne opretholdes efter lovforslagets gennemførelse.

Ændringsforslaget tilsigter at opretholde den gældende afgiftsfritagelse, således at man undgår, at der pålægges eksport-erhvervene en ny afgiftsbyrde. Det foreslås endvidere at indføre en ganske tilsvarende afgiftsfritagelse for de garantier, der ydes i henhold til loven om teknisk samarbejde med udviklingslandene (lovbekendtgørelse nr. 374 af 6. september 1967, som ændret ved lov nr. 212 af 31. maj 1968). Disse garantier kan i flere henseender sidestilles med eksportkreditgarantier.

Under hensyn til den indbyrdes afhængighed mellem stemplet til sikkerhedsdokumenter og lånedokumenter (jfr. forslaget § 56, stk. 3, og § 57, stk. 3) har man fundet det nødvendigt at præcisere, at fritagelsen kun gælder statens garantierklæring eller kaution, medens de dokumenter, som i øvrigt måtte blive udstedt i forbindelse med eksportkredit eller u-landsgaranti, stemples efter de almindelige regler.

#### Til nr. 13.

Under hensyn til, at den ophævelse af den gældende lovs stempel-fritagelse for håndpantelån i banker m. v., som er foreslået, jfr. de indledende bemærkninger i stempelovforslaget (side 21-22), vil virke særligt tyngende ved finansiering af byggeri, har regeringen fundet det rimeligt, at en regel af samme art som den gældende § 143-begunstigelse opretholdes inden for dette område.

Med hensyn til den undergrænse, som finansministeren efter ændringsforslaget skal kunne fastsætte for de byggerier, der kan få fritagelse, bemærkes, at det er tanken at vælge et byggeudgiftsbeløb af en sådan størrelse, at det efter den gældende finansieringspraksis vil være normalt, at den her omhandlede finansieringsform anvendes.

Det er meget vanskeligt at skønne over, hvor meget den foreslåede stempel-fritagelse vil koste, men det må antages, at der kan blive tale om nogle mill. kr. årligt.

#### Til nr. 14.

Man har fundet det rimeligt, at andelskasserne i denne henseende kan ligestilles med pengeinstitutter, dog således at stempel-fritagelsen tilstås ved bevilling.

#### Til nr. 15.

Man finder det rimeligt at fastsætte et vekselstempel på 1 kr. pr. påbegyndt 1.000 kr. pålydende svarende til den gældende afgiftssats.

Ændringsforslaget skønnes at ville medføre en forøgelse af det årlige afgiftsprovenu på ca. 2½ mill. kr.

I forslaget § 12) vil det herefter ikke være nødvendigt at gøre undtagelse for vekslernes vedkommende, jfr. ændringsforslag nr. 2.

#### Til nr. 16.

Baggrunden for den i lovforslaget optagne regel om 10 pct.s forhøjelse er, at reglerne i forslaget § 65, stk. 1, og § 66, stk. 1, fører til, at stemplet, når det beregnes af hver enkelt police, ofte skal rundes op (til nærmeste med henholdsvis 150 og 25 delelige ørebeløb).

Statsanstalten for livsforsikring og Assurandør-Societetet har imidlertid foretaget beregninger, som viser, at med de forsikringssummer og forsikringspræmier, som i dag er almindelige, vil den gennemsnitlige forhøjelse af stempelafgiften højst kunne andrage omkring 1 pct.

En forhøjelse af denne størrelsesorden er imidlertid af så underordnet betydning, at forenklingshensyn må tale for helt at undlade regler om forhøjelse af stempelafgiften i tilfælde, hvor der stemples af sammenlagte forsikringssummer eller præmier.

#### Til nr. 17.

Ændringsforslaget tilsigter at sidestille den ægtefælle, arving eller legatar, der køber formuegoder af boet, med den ægtefælle, arving eller legatar, der modtager udlæg. Forslaget er en konsekvens af de nye regler om beskatning af dødsboer, som indeholdes i det den 14. november 1968 fremsatte forslag til lov om ændring af kildeskatteloven (lovforslag nr. 85), jfr. bemærkningerne til § 33 i dette lovforslag (side 32).

#### Til nr. 18.

I forbindelse med kommunalreformen skal der overføres opgaver fra købstadkommuner til amtskommuner, f. eks. sygehusvæsenet, ligesom der kan blive tale om at overflytte offentlige opgaver fra staten til kommunerne eller fra primærkommuner til sekundærkommuner.

Gennemførelsen af sådanne opgaveomlægninger vil undertiden nødvendiggøre, at der udstedes skøder og andre overdragelsesdokumenter, som vil være stempelpligtige efter forslaget.

Det er ikke anset for hensigtsmæssigt, at der som følge af kommunalreformens gennemførelse skal betales afgifter, der vil kunne andrage betydelige beløb.

#### Til nr. 19.

Regeringen finder, at det er vigtigt at fremme den strukturrationalisering, som i

## Bet. o. lovf. om stempelafgift.

øjeblikket foregår ved sammenslutning af aktieselskaber og andelsselskaber, og man vil derfor imødekomme de ofte fremsatte ønsker om en afgiftsfritagelse på dette område. Den som tekstanmærkning til finanslovens § 1 optagne bemyndigelse for finansministeren til efter forhandling med handelsministeren at fritage for stempel- og tinglysningsafgift ved sammenslutning af banker og sparekasser vil ved ændringsforslagets gennemførelse blive overflødig, for så vidt angår stempel- og tinglysningsafgift. Det er dog tanken fortsat at indhente en udtalelse fra handelsministeriet, forinden afgørelse træffes om stempelfritagelse i forbindelse med bank- og sparekasserefusioner.

Det årlige provenutab som følge af ændringsforslaget kan ikke beregnes, men der bliver næppe tale om mere end nogle få mill. kr.

Til nr. 20.

Ved ændringsforslaget indføres afgiftsfritagelse for skøder og prioriteringsdokumenter i det almennyttige boligbyggeri.

Til nr. 21.

Som det er anført i lovforslagets bemærkninger til § 89 (side 47), er det vigtigt, at der bliver et ikke alt for kort tidsrum mellem den nye stempelovs vedtagelse og dens ikrafttræden, således at myndighederne og de afgiftspligtige kan få mulighed for henholdsvis at tilrettelægge administrationen og at sætte sig ind i de nye regler, inden de skal anvendes.

Man har derfor fundet det rigtigst at udskyde ikrafttrædelsesdatoen fra 1. april til 1. oktober 1969.

Til nr. 22.

Se bemærkningerne under nr. 1.

Langkilde.

Hanne Budtz.

Hans Kjær,  
formand.

Poul Schlüter.

Jens Peter Jensen (Sorø amt).

Anders Andersen.

Jens Frandsen,  
næstformand.

Nordqvist.

Jørgen Andersen.

Martin Pedersen.

Peter Nielsen.

Jørgen Peder Hansen.

Ove Hansen.

Egon Jensen.

K. Axel Nielsen.

Holm Tved.

Ømann.